

दुहवी नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड : ३ संख्या : ४ प्रकाशन मिति : २०७७/०३/१४

भाग १

दुहवी नगरपालिका

दुहवी नगरपालिकाको कर तथा गैह्रकर
राजश्व सम्बन्धी ऐन, २०७७

दुहवी नगरपालिकाको कर तथा गैह्रकर राजश्व सम्बन्धी ऐन, २०७७

नगरसभाबाट स्वीकृत मिति : २०७७०३१० गते
प्रमाणिकरण मिति : २०७७०३११ गते

प्रस्तावना: दुहवी नगरपालिकाको समग्र विकासका लागि दुहवी नगरपालिकामा राजश्व लगाउने तथा उठाउने सम्बन्धमा कानूनी व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले दुहवी नगरपालिकाको सभाले नेपालको संविधानको धारा २२६ को उपधारा (१) बमोजिम यो ऐन बनाएको छ ।

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस ऐनको नाम दुहवी नगरपालिकाको कर तथा गैह्रकर राजश्व सम्बन्धी ऐन, २०७७ रहको छ ।
(२) यो ऐन दुहवी नगरपालिका भर लागु हुनेछ र यस ऐन बमोजिमको कर वा राजश्व बुझाउनु पर्ने दायित्व भएको व्यक्ति जहाँसुकै रहे बसेको भए पनि निजको हकमा समेत लागु हुनेछ ।
(३) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।
२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा :-

- (क) “कम्पनी” भन्नाले प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम स्थापना भएको कम्पनी सम्भन्नु पर्दछ र सो शब्दले प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम स्थापित संगठित संस्थालाई समेत जनाउँछ ।
- (ख) “कर” भन्नाले परिच्छेद ४ बमोजिम लागेको वा लाग्ने कर सम्भन्नु पर्दछ ।
- (ग) “कर अधिकृत” भन्नाले स्थानीय सरकारले दफा ६ बमोजिम नियुक्त गरेको कर अधिकृत सम्भन्नु पर्दछ र सो शब्दले कर अधिकृतको रूपमा काम गर्न जिम्मेवारी सुम्पेको वा कर अधिकृतको प्रत्यायोजित अधिकार प्रयोग गर्ने स्थानीय सरकारको अधिकृत स्तरको कर्मचारीलाई समेत जनाउँछ ।
- (घ) “कर एकाइ” भन्नाले दुहवी नगरपालिकामा कर सम्बन्धी काम, कारवाही र निर्णय गर्ने दुहवी नगरपालिकाको विभाग, महाशाखा, शाखा वा सो प्रयोजनको लागि तोकिएको कार्यालयको रूपमा रहेको स्थानीय सरकार अन्तर्गतको संगठन संरचना सम्भन्नु पर्दछ ।
- (ङ) “करदाता” भन्नाले कर तिर्नु पर्ने कर्तव्य भएको व्यक्ति सम्भन्नु पर्दछ र सो शब्दले कर अधिकृतले कुनै करको विवरण बुझाउन सूचना दिएको वा अरु कुनै कारवाही प्रक्रिया सुरु गरेको व्यक्तिलाई समेत जनाउँछ ।
- (च) “कर निर्धारण” भन्नाले कर निर्धारण सम्भन्नु पर्दछ र सो शब्दले पुनः कर निर्धारण र अतिरिक्त कर निर्धारणलाई समेत जनाउँछ ।
- (छ) “गैह्रकर राजश्व” भन्नाले परिच्छेद १४ बमोजिम लाग्ने वा लागेको गैह्र कर राजश्व सम्भन्नु पर्दछ ।
- (ज) “परिवार” भन्नाले प्राकृतिक व्यक्तिको पति,पत्नी र अशं छुट्टिए वा नछुट्टिएका नावालिक सन्तान सम्भन्नु पर्दछ ।
- (झ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले दुहवी नगरपालिकाको प्रशासकीय प्रमुखको रूपमा काम गर्ने कर्मचारी सम्भन्नु पर्दछ ।

- (अ) “फर्म” भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको वा दर्ता नभएको जुनसुकै फर्म सम्झनु पर्दछ ।
  - (ट) “व्यक्ति” भन्नाले कर तिर्नु पर्ने दायित्व भएको जुनसुकै व्यक्ति सम्झनु पर्दछ ।
  - (ठ) “सभा” भन्नाले दुहवी नगरपालिकाको सभा सम्झनु पर्दछ ।
  - (ड) “स्थानीय सरकार” भन्नाले स्थानीय तहको कार्यकारिणी अधिकार प्रयोग गर्ने दुहवी नगरपालिका सम्झनु पर्दछ ।
  - (ढ) “संविधान” भन्नाले नेपालको संविधान सम्झनु पर्दछ ।
३. व्याख्या : यो ऐनमा परिभाषा गरिएका लवजको सोही अनुसार र अरुमा प्रचलित कानून व्याख्या सम्बन्धी संघीय ऐन तथा दफा ४ बमोजिमका सिद्धान्तका आधारमा गरिनेछ ।

परिच्छेद - २

राजश्व सम्बन्धी सामान्य सिद्धान्त

४. कर तथा गैह्रकर सम्बन्धी सामान्य सिद्धान्त : (१) कर राजश्व देहायका सिद्धान्तलाई आधार लिई लगाइनेछ ।
- (क) कर तिर्न सक्ने क्षमताका आधारमा ।
  - (ख) कर प्रणाली समानता र न्यायमा आधारित रहने गरी ।
  - (ग) सरल, पारदर्शी र मितव्ययी हुने गरेर ।
  - (घ) नागरिकलाई सुविधा हुने किसिमबाट ।
  - (ड) स्वेच्छिक रुपमा कर तिर्न प्रेरित हुने वातावरण सृजना गरेर ।
  - (च) करको आधार, करको दर र कर तिर्ने अवधि निश्चित गरेर ।
  - (छ) पश्चातदर्शी असर नपर्ने गरेर ।

- (२) गैह्रकर राजश्व लगाउँदा र उठाउँदा उपलब्ध गराइने सेवा, सहूलियत र सुविधाको लागत, संचालन र सम्भार खर्चलाई आधार मानी लगाइने र उठाइनेछ ।

परिच्छेद - ३

कर प्रशासन सम्बन्धी व्यवस्था

५. कर प्रशासन : (१) नेपालको संविधानको व्यवस्था अनुरूप आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रको कर तथा गैह्रकरको प्रशासन दुहवी नगरपालिकाले गर्नेछ ।
(२) उपदफा (१) बमोजिमको कर प्रशासन व्यवसायिक, दुरुस्त र प्रभावकारी बनाउन आवश्यकता अनुसार कर एकाइ रहन सक्नेछन् ।
६. कर्मचारी सम्बन्धी व्यवस्था : (१) स्थानीय सरकारबाट स्वीकृत दरबन्दी अनुसारका विभिन्न तहका कर्मचारी कर एकाइमा रहन सक्नेछन् ।
(२) कर एकाइमा नगरपालिकाले प्रचलित कानून बमोजिम स्वीकृत दरबन्दीका आधारमा एक वा सो भन्दा बढी तहका कर अधिकृतहरु, कर सहायक तथा सहयोगीहरुलाई काममा लगाउन सक्नेछ ।
७. कर अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार : यस कानूनमा अन्यत्र उल्लेख भएका काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त कर अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।
- (क) करदाता दर्ता गर्ने ।
(ख) करदाताबाट विवरण प्राप्त गर्ने ।
(ग) कर परीक्षण तथा अनुसन्धान गर्ने ।
(घ) कर संकलन गर्ने ।
(ङ) कर तथा गैह्रकर राजश्व चुहावट रोक्न आवश्यक कार्य गर्ने ।
(च) करदाता मैत्री वातावरण बनाउन उपयुक्त र आवश्यक कार्य गर्ने ।

- (छ) कर सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- (ज) कर कानून र कर प्रशासनका क्षेत्रमा सुधार गर्नु पर्ने विषयमा दुहवी नगरपालिकालाई सुझाव दिने ।
- (झ) राजश्वको प्रक्षेपण गर्न आवश्यक सूचना उपलब्ध गराउने ।
- (ञ) करदाताका खातापाता र हरहिसाव दुरुस्त राख्न लगाउने ।
- (ट) कर सम्बन्धी अभिलेख दुरुस्त राख्ने ।
- (ठ) कर सम्बन्धी अन्य काम गर्ने ।

८. अधिकार प्रत्यायोजन : (१) दुहवी नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले संविधान र यस ऐनबमोजिम आफूमा रहेको कर तथा राजश्व उठाउने अधिकार कर अधिकृतलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

(२) कर अधिकृतले आफूलाई प्राप्त अधिकार मध्ये आवश्यकता अनुसार केही अधिकार आफ्नो सामान्य रेखदेख र नियन्त्रणमा रहने गरी आफू मातहतको कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

(३) कर अधिकृतले आफूलाई प्राप्त अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने सम्बन्धमा स्थानीय सरकारबाट कुनै खास निर्देशन भएकोमा सोही बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।

९. प्रत्यायोजित अधिकार र जिम्मेवारी : (१) दफा ८ बमोजिम प्रत्यायोजन गरिएको अधिकारको जिम्मेवारी अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने अधिकारीमा रहनेछ ।

(२) दफा ८ बमोजिम प्रत्यायोजित अधिकार प्रयोग गर्नेले सो अधिकारको प्रयोग गर्दा अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने प्रति उत्तरदायी रही प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-४

कर राजश्व सम्बन्धी व्यवस्था

१०. सम्पत्ति कर : (१) दुहवी नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र रहेको स्थायी सम्पत्ति घर र जग्गामा, घर र सो घरले चर्चेको जग्गामा गाउँसभाले निर्धारण गरे अनुसारको दरमा सम्पत्ति कर लगाउनेछ र उठाउनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको सम्पत्ति कर लगाउदा घर र सो घरले चर्चेको जग्गामा सम्पत्ति कर लगाई बाँकी जग्गा र घर नभएका अन्य जग्गामा दफा १४ बमोजिम भूमिकर (मालपोत) लाग्नेछ ।
- स्पष्टिकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि “घरले चर्चेको जग्गा” भन्नाले घरले ओगटेको जग्गाको क्षेत्रफल र अधिकतम सो क्षेत्रफल बराबरको थप जग्गा सम्भन्नु पर्दछ ।
- (३) दुहवी नगरपालिकाको आफ्नो क्षेत्र भित्रको घर जग्गाको अभिलेख प्रत्येक वर्ष दुरुस्त मिलाई राख्नु पर्नेछ ।
- (४) उपदफा (१) को प्रयोजनका लागि घर र घरजग्गाको मूल्यांकन देहाय बमोजिम गरिने छ :
- (क) घर र घर जग्गाको आकार, प्रकार, बनौट र उपयोगको अवस्था (कच्ची वा पक्की, आर.सी.सी. फ्रेम स्टक्चर भएको, आर.सी.सी. फ्रेम स्टक्चर नभएको, टिनको छाना भएको, गोदाम, टहरा वा सेडहरु) ।
- (ख) घर जग्गासँग जोडिएको बाटोको प्रकृति (मुख्य राजमार्ग, सहायक पिच सडक, भित्रि पिच सडक, ग्रावेल सडक, कच्चि सडक, अन्य जग्गा)
- (ग) जग्गाको अवस्था (कम्पाउण्ड वाल लगाएको/नलगाएको) घडेरी /खेती
- (घ) घर जग्गाको उपयोग (आवासीय वा व्यापारिक)

- (ड) सम्पत्ति मूल्यांकन गर्दा अनुसूची १ बमोजिम घरको ह्यासकट्टी घटाई खुद सम्पत्ति कायम गरिनेछ ।
- (च) घर र घर जग्गाको चलन चलितको मूल्य र घरको ह्यास मूल्य ।
- (छ) घर र घर जग्गाको सम्पत्ति करको दर निर्धारण गर्दा नागरिकको जीवनस्तर आर्थिक स्तर र कर तिर्न सक्ने क्षमतालाई समेत मध्यनजर गरिने ।
- (५) उपदफा (४) बमोजिम घर जग्गा मूल्यांकन गर्न देहायको घर जग्गा मूल्यांकन समिति गठन गर्न सक्नेछः
- (क) नगरपालिकाले तोकेको इन्जिनियर वा प्राविधिक - संयोजक
- (ख) सम्बन्धित वडाका वडा अध्यक्ष वा निजले तोकेको वडा सदस्य - सदस्य
- (ग) नगरपालिकाले तोकेको घर जग्गा सम्बन्धी एक जना विज्ञ - सदस्य
- (घ) कर एकाइ वा शाखाको प्रमुख वा कर अधिकृत - सदस्य सचिव
- (६) घर जग्गा मूल्यांकन समितिले स्थानीय तहको कुनै पदाधिकारी वा अधिकृत वा अन्य कुनै विज्ञलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।
- (७) घर जग्गा मूल्यांकन समितिले प्रत्येक ३(तीन) वर्षमा घर जग्गा मूल्यांकनका आधार र दररेट को सुझाव सिफारिस गर्न सक्नेछ ।
- (८) घर जग्गा मूल्यांकन समितिले बैठकको कार्यविधि आफैं निर्धारण गर्न सक्नेछ । समितिका पदाधिकारीहरुको सुविधा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।
- (९) सम्पत्ति करको प्रयोजनको लागि सम्पत्तिको स्वामित्व देहायको व्यक्तिमा रहेको मानिनेछ ।

- (क) आर्थिक वर्षको पहिलो दिन जुन सम्पत्ति जसको स्वामित्वमा रहेको छ सो सम्पत्ति सोही व्यक्तिको नाममा ।
- (ख) कुनै सम्पत्ति एक भन्दा बढी व्यक्तिहरुको संयुक्त स्वामित्वमा रहेकोमा स्वामित्व स्पष्ट भएकोमा सोही अनुसार र अन्यथा सबैको बराबर हक ।
- (१०) करदाताले थप घट भएको सम्पत्तिको विवरण निर्धारण गरी प्रत्येक वर्ष आश्विन मसान्त भित्र दुहवी नगरपालिकाको राजश्व एकाइमा पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (११) करदाताले दाखिला गर्नुपर्ने कर प्रत्येक आर्थिक वर्षको असार मसान्त भित्र कर एकाईमा दाखिला गर्नु पर्नेछ ।
- (१२) नाबालकका नाममा रहेको सम्पत्तिमा लाग्ने सम्पत्ति कर दाखिला गर्ने दायित्व निजको संरक्षक वा माथवर व्यक्तिको हुनेछ ।
- (१३) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहाएको घर र घर जग्गामा सम्पत्ति कर लाग्ने छैन ।
- (क) संघीय, प्रदेश र स्थानीय सरकारको स्वामित्वमा रहेको ।
- (ख) सरकारी अस्पतालको नाममा दर्ता रहेको ।
- (ग) सार्वजनिक गुठीको स्वामित्वमा रहेको ।
- (घ) मुनाफाको उद्देश्य नराखी सञ्चालन गरिएको सरकारी शिक्षण संस्था लगायत अन्य सरकारी संस्थाको नाममा रहेको ।
- (ङ) मुनाफाको उद्देश्य नराखी सञ्चालन गरिएका सामाजिक संघ-संस्थाको नाममा रहेको ।
- (च) धार्मिक संस्था (मन्दिर, गुम्बा, चर्च, मस्जिद आदि) को नाममा रहेको ।

- (छ) खानेपानी संकलन पोखरी, विद्युत गृह, कब्रिस्तान, कर्बला, मजार, विमानस्थल, बसपार्क, रंगशाला, उद्यान, पार्क जस्ता सार्वजनिक उपयोगका स्थलहरू ।
- (ज) राजदुतावास, वाणिज्य नियोग, कुटनैतिक नियोगका नाममा रहेको ।

११. घर बहाल कर : (१) दुहवी नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका घरधनीले बहालमा लगाएको घरको सम्भौताका आधारमा घर बहाल आय रकमको वार्षिक १०% (दश प्रतिशत) का दरले घर बहाल कर लगाई असुल उपर गर्नेछ ।

स्पष्टीकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि घर भन्नाले भवन, गोदाम, टहरा, छप्पर (सेड), कारखाना र यस्तै पक्की वा कच्चा संरचना सम्भन्नु पर्दछ ।

- (२) घर बहाल लगाउने व्यक्ति घर बहाल करको करदाता हुनेछ । कम्पनी वा संस्था मार्फत घर बनाई घर बहालमा दिएको हकमा उक्त कम्पनी वा संस्था घर बहाल करको करदाता हुनेछ ।
- (३) घर बहालमा दिंदा प्रत्येक घरधनीले सम्भौता गरी त्यस्तो सम्भौताको प्रति वा संभौता संशोधन गरिएकोमा सोको विवरण सो कार्य भएको मितिले पैंतीस दिनभित्र कर एकाइमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (४) उपदफा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै कार्यालय, कम्पनी, फर्म, एजेन्सी, परामर्शदाता वा जुनसुकै प्रकारको संगठित संस्थाले घर बहालमा लिएकोमा बहाल भुक्तानी गर्दा अग्रीम कर कट्टी गरी घरधनीका तर्फबाट कर एकाइमा घर बहालकर बुझाउनु पर्नेछ ।
- (५) उपदफा (४) बमोजिम कर कट्टी गरी दाखिला गर्नु पर्ने रकम कट्टी भएको पछिल्लो महिनाको २५ गते भित्र दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

- (६) लिखित सम्झौता बेगर भाडामा लगाएका घर बहालको हकमा कर प्रयोजनको लागि घरको आकार, प्रकार, बनौट, किसिम र घरले चर्चेको जमिन (प्लेन्थ एरिया) को आधारमा नगरपालिकाले न्यूनतम मासिक घर बहाल कर लगाउन र असुल गर्न सक्नेछ ।
- (७) घर बहालमा लगाउने घर धनीले अलग अलग व्यक्ति वा संस्थालाई घर बहालमा लगाएकोमा सोको अलग अलग विवरण पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (८) घर बहालमा दिने घरधनीले प्रत्येक महिना वा एकमुष्ट रूपमा कर बुझाउन सक्नेछ ।
- (९) उपदफा (८) अनुसार एकमुष्ट रूपमा आ.व.भरीको रकम श्रावण महिना भित्रमा बुझाएमा १० (दश) प्रतिशत छुट दिइनेछ ।
१२. घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क : दुहवी नगरपालिकाले घर,जग्गा वा घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क लगाई उठाउन सक्ने छ ।
- (२) दुहवी नगरपालिकाले उपदफा (१) बमोजिम घर, जग्गा वा घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क उठाउँदा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्था ऐन, २०७४ बमोजिम प्रदेशले लगाएको घर, जग्गा वा घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क समेत उठाउनु पर्नेछ । यसरी असुल भएको रकम मध्ये नगरपालिकाले २ % दुई प्रतिशत राखि बाँकी ९८% (अन्ठानब्बे प्रतिशत) रकम प्रदेश सरकारको संचित कोषमा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।
- (३) दुहवी नगरपालिका क्षेत्र भित्र घर,जग्गा वा घर जग्गा रजिष्ट्रेशन पारित गरी गराई प्राप्त गर्ने व्यक्तिले घर,जग्गा वा घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क बुझाउनु पर्नेछ ।
- (४) घर, जग्गा वा घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क स्वामित्व हस्तान्तरण गर्दाको समयमा बुझाउनु पर्नेछ
- (५) घर, जग्गा वा घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क प्रत्येक कारोवारको लिखतमा उल्लेख भएको थैली वा सो प्रयोजनको लागि निर्धारण

गरिएको रकम बमोजिम त्यस्तो घर, जग्गा वा घर जग्गा रजिष्ट्रेशन पारित गर्ने कार्यालय वा निकायबाट असूल उपर गरिनेछ ।

- (६) घर, जग्गा वा घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क थैली रकम वा सो प्रयोजनको लागि तोकिएको रकम मध्ये जुन बढी हुन्छ, सो रकम को तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
- (७) घर, जग्गा वा घर जग्गाको स्वामित्व प्राप्त गर्ने व्यक्ति महिला नागरिक भएमा उपदफा (६) बमोजिम लाग्ने शुल्कमा २५ प्रतिशत रकम छुट हुनेछ ।
- (८) संघीय, प्रदेश र स्थानीय सरकार तथा सरकारी निकायलाई घर, जग्गा वा घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क लाग्ने छैन ।
- (९) दुहवी नगरपालिकाले घर, जग्गा वा घर जग्गा रजिष्ट्रेशन पारित गर्दाको अवस्थामा नेपाल सरकारले तोकेको दरमा पुंजीगत लाभकर असुल गरी सरकारले तोकेको खातामा जम्मा गर्नुपर्नेछ ।

१३. सवारी साधन कर : (१) दुहवी नगरपालिकाले सवारी साधन कर लगाउन सक्नेछ ।

स्पष्टीकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि “सवारी साधन” भन्नाले इन्धन वा यान्त्रिक शक्तिबाट सडकमा चल्ने चार पांग्रे, तीन पांग्रे वा दुई पांग्रे सवारी साधन सम्भन्नु पर्दछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम सवारी साधन कर लगाउदा सवारी साधनको प्रकृति र क्षमताको आधारमा समान प्रकृतिका सवारी साधनलाई समान दर कायम हुने गरी लगाउनेछ ।

१४. भूमिकर (मालपोत): (१) दुहवी नगरपालिकाले भूमिकर (मालपोत) लगाई उठाउन सक्नेछ ।

- (२) यस ऐन बमोजिम सम्पत्ति कर लाग्ने घर र जग्गा बाहेकको अन्य जग्गामा भूमिकर (मालपोत) लाग्नेछ, र त्यस्तो जग्गाको जग्गा धनीले भूमिकर (मालपोत) तिर्नु पर्नेछ ।

- (३) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र कूटनीतिक नियोगको नाममा रहेका जग्गामा यो कर लाग्ने छैन ।
- (४) प्राकृतिक प्रकोपको अवस्था वा अन्य गम्भीर परिस्थितिमा स्थानीय सरकारले आधार र कारण खोली त्यसबाट प्रभावित सबैले समान सुविधा पाउने गरी भूमिकर (मालपोत) मा छुट वा मिनाहा दिने निर्णय गर्न सक्नेछ ।
- (५) उपदफा (४) बमोजिम छुट दिने निर्णय भएकोमा सो निर्णय भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र त्यस्तो सूचना नगरसभाको बैठक चलेको भए सोही नगरसभामा पेश गर्नु पर्नेछ र बैठक नचलेको भए त्यसपछि बस्ने सभाको पहिलो बैठकले पारित गर्नु पर्नेछ ।
- (६) स्थानीय सरकारले यस दफा बमोजिमको भूमिकर (मालपोत) आफैले उठाउन वा नेपाल सरकार अन्तर्गतको कुनै कार्यालय मार्फत उठाउने व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।
- (७) आ.व.को अन्त्य सम्ममा भूमिकर (मालपोत) कर एकाइ वा सम्बन्धित वडा कार्यालय वा नगरपालिकाले तोकेको कार्यालयमा नबुझाएमा जरिवाना लाग्ने छ ।

१५. मनोरञ्जन कर: (१) दुहवी नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र संचालनमा रहेका चलचित्र घर, सांस्कृतिक प्रदर्शन हल, कन्सर्ट जस्ता मनोरञ्जन स्थलमा देखाइने मनोरञ्जनका साधनमा मनोरञ्जन कर लगाई उठाउनेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिमको कर मनोरञ्जन स्थल संचालकले सोको लागि टिकट बिक्री गर्दाको अवस्थामा असूल गर्नेछ । अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ बमोजिम प्रदेश सरकारले लगाएको मनोरञ्जन कर समेत नगरपालिकाले असूल गरी सो रकमको २ % राखि बाँकि ९८ % प्रदेश सरकारको संचित कोषमा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम उपभोक्ताबाट असूल गरको मनोरञ्जन करको रकम करदाताले असूल गरेको महिनाभन्दा पछिल्लो महिनाको २५ गते भित्र कर एकाइमा विवरण सहित दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

१६. विज्ञापन कर: (१) दुहवी नगरपालिकाको सूचनापाटी (होर्डिंग बोर्ड) तथा भित्ते लेखनमा विज्ञापन कर लगाई असुल गर्न सक्ने छ ।

(२) दुहवी नगरपालिकाको उपदफा (१) बमोजिमको विज्ञापन कर उठाउँदा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ बमोजिम प्रदेश सरकारले लगाएको मनोरञ्जन कर समेत नगरपालिकाले असुल गरी सो रकमको २% राखि बाँकि ९८% प्रदेश सरकारको संचित कोषमा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

(३) विज्ञापनकर : विज्ञापन राख्न अनुमतिका लागि निवेदन दिनेबाट सोही बखत असुल गरीनेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिमको विज्ञापन सामाग्री राख्न दुहवी नगरपालिकाबाट अनुमति लिनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिमको अनुमति पत्र दिदा सर्वसाधारण जनताको हित सम्बन्धी अन्य कुराका अतिरिक्त विज्ञापन राख्न पाउने अवधि, नवीकरण गर्नु पर्ने समय, नवीकरण नगरेमा लाग्ने थप शुल्क, प्राकृतिक सौन्दर्य विगार्न नहुने कुरा, सामग्रीको भाषिक शुद्धता र शालीनता जस्ता शर्त किटान गरिएको हुनु पर्नेछ ।

(६) कुनै फर्म, कम्पनी, एजेन्सी, संस्था वा व्यक्तिले अरु कसैले प्रायोजन गरेको सूचना पाटी (होर्डिंग बोर्ड) राखेमा यस दफा बमोजिमको विज्ञापन कर सम्बन्धित प्रायोजकबाट असुल गरी राजश्व एकाइ वा तोकेको बैंक खातामा दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

(७) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र कूटनीतिक नियोगको वा सरकारी संस्थाका नाममा रहेका जग्गा वा सम्पत्ति (

पोल, भित्ता आदि) मा विज्ञापन सामग्री राखेमा कर उठाउनु अघि कर एकाइले सो निकायसँग समन्वय गरी कर असुल गर्नु पर्नेछ ।

- (८) व्यापारीक वा व्यवसायिक प्रयोजनको लागि राखिएका विज्ञापनमा लागेको कर कुनै पनि अवस्थामा छुट वा मिनाहा हुन सक्ने छैन ।
- (९) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र कूटनीतिक नियोग वा गैह्रनाफामुलक सामाजिक संस्थाको तर्फबाट चेतनामुलक विज्ञापनमा यो कर लाग्ने छैन ।

१७. व्यवसाय कर : (१) दुहवी नगरपालिकाको आफ्नो क्षेत्र भित्रको उद्योग, व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवार, क्षमता, किसिम र वर्गको आधारमा वार्षिक रुपमा व्यवसाय कर लगाउन र उठाउन सक्नेछ ।

- (२) एकै व्यक्तिले आफ्नो नाममा एक वा एकै प्रकृतिका व्यवसाय वा शाखा एक वा सो भन्दा बढी स्थानमा संचालन गरेमा ६० दिन भित्र सोको जानकारी कर एकाइलाई दिनु पर्नेछ । साथै त्यस्ता व्यवसायहरुको अलग अलग व्यवसाय कर तिर्नु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिमको व्यवसाय कर वार्षिक रुपमा बुझाउनु पर्नेछ । कुनै करदाताले अग्रिम रुपमा ५ वर्षको कर एकमुष्ट बुझाएमा त्यस वापत लाग्ने रकममा १० प्रतिशतले छुट दिइनेछ ।
- (४) करदाताले व्यवसाय संचालन गर्दा निवेदन साथ पेश गरेका विवरणमा हेरफेर परिवर्तन वा नामसारी गर्नु पर्ने भएमा त्यसको कारण परेको मितिले साठी दिन भित्र कर एकाइमा जानकारी दिनु पर्नेछ ।
- (५) करदाताले उपदफा (१) बमोजिम पेश गरेको विवरण कर अधिकृतले छानविन गरी अन्यथा देखिए यथार्थ विवरण पेश गर्न तीस दिनको म्याद दिई करदातालाई सूचना दिन सक्नेछ ।

- (६) एक पटक व्यवसाय दर्ता भए पछि खारेजीको निवेदन नपरेसम्म सो व्यवसाय संचालनमा रहेको मानी कर असुल गरिनेछ ।
- (७) कुनै करदाताले लाग्ने कर बक्यौता समेत बुभाई व्यवसाय दर्ता खारेज गर्न निवेदन दिन सक्नेछ
- (८) एउटै उद्योग परिसर भित्र फरक/फरक नाम र अस्तित्व तथा कारोवार गर्ने गरी सञ्चालनमा रहेका उद्योगहरुलाई फरक उद्योग मानी व्यवसाय कर र उद्योगपति फरक भएमा बहाल कर समेत लिइने छ ।
- (९) (क) औद्योगिक व्यवसाय ऐन २०७६ को दफा ५४ मा व्यवस्था भए अनुसारको व्यावसायिक सामाजिक जिम्मेवारीको रकम कार्यक्रम स्वीकृत गराई यस नगरपालिका भित्र अनुसूची २ मा व्यवस्था भए अनुसार खर्च गरेमा लाग्ने व्यवसाय करमा सोही अनुसूचीमा व्यवस्था भए अनुसार छुट हुनेछ
- (ख) उप दफा ९(क) मा व्यवस्था भए अनुसारको रकम खर्च नगरेमा अनुसूची ३ मा व्यवस्था भए अनुसार वार्षिक व्यवसाय करमा थप शुल्क लाग्नेछ ।
- (ग) व्यवसायीक सामाजिक जिम्मेवारीको रकमको कार्यक्रम स्वीकृति तथा खर्चको विवरण पेश गर्दा जुन आ.व.को व्यवसाय कर भुक्तानी गर्ने हो सो भन्दा अधिल्लो आ.व.को विवरण पेश गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद - ५

करदाता दर्ता सम्बन्धी

१८. करदाताको पहिचान तथा दर्ता: (१) करदाताले व्यवसाय संचालन गर्नुपूर्व व्यवसाय दर्ता गरेर मात्र व्यवसाय संचालन गर्नु पर्नेछ ।

- (२) कर एकाइले यस ऐन बमोजिम कर तिर्नु पर्ने व्यक्ति वा करदाताको पहिचान गर्नु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम करदाताको पहिचान गर्दा व्यक्ति वा करदाताको नाममा रहेको सम्पत्ति, निजले गरेको कारोवार, कर एकाइलाई कुनै स्रोतबाट प्राप्त सूचना र सो एकाइले छानविन गर्दा देखाएका आधारमा करदाताको पहिचान गरिनेछ ।
- (४) कर एकाइले यस ऐन बमोजिम कर तिर्नु पर्ने दायित्व भएका करदाताको विवरण खुलाई करदाता दर्ता गरी राख्नु पर्नेछ ।
- (५) नेपाल सरकारबाट स्थायी लेखा नम्बर (PAN) नम्बर लिएका करदाताले कर सम्बन्धी कारोवार गर्दा सोही नम्बरको प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

१९. करदाताको दायित्व: यस ऐन बमोजिम कर तिर्नु पर्ने कर्तव्य भएका करदाताको देहाय बमोजिमको दायित्व हुनेछ :

- (क) आफूलाई करदाताको रूपमा दर्ता गराउने ।
- (ख) निर्धारित समयमा विवरण पेश गर्ने ।
- (ग) निर्धारित समयमा कर दाखिला गर्ने ।
- (घ) यस ऐन बमोजिम कुनै शुल्क, जरिवाना वा ब्याज बभ्नुपर्ने भए समयमा बुझाउने
- (ङ) हिसाव किताब र अभिलेख दुरुस्त राख्ने ।
- (च) कर अधिकृतले मागेको सूचना तथ्याक समयमा उपलब्ध गराउने ।
- (छ) कर एकाइलाई आवश्यक सहयोग गर्ने ।

२०. करदाताको अधिकार: (१) करदातालाई देहाय बमोजिमको अधिकार हुनेछ :

- (क) सम्मानपूर्वक व्यवहारको अधिकार ।
- (ख) प्रचलित कानून बमोजिम कर सम्बन्धी सूचना प्राप्त गर्ने अधिकार ।

- (ग) कर सम्बन्धी विषयमा प्रमाण पेश गर्ने मौका प्राप्त गर्ने अधिकार ।
- (घ) प्रतिरक्षाको लागि कानून व्यवसायी वा लेखापरीक्षक नियुक्त गर्ने अधिकार ।
- (ङ) कर सम्बन्धी गोप्य कुराहरु यस ऐनमा उल्लेख भए बाहेक अनतिक्रम्य हुने अधिकार ।
- (२) करदाताले उपदफा (१) बमोजिमको अधिकारको दावि गर्न आफ्नो दायित्व पूरा गरेको हुनु पर्नेछ ।
२१. करदाताको प्रतिनिधित्व: (१) करदाताको प्रतिनिधित्व करदाताका परिवारको उमेर पुगेको सदस्य, माथवर व्यक्ति वा निजको कानून व्यवसायी वा लेखापाल वा लेखापरीक्षक वा निजले लिखित रूपमा अख्तियारी दिई पठाएको उमेर पुगेको वारेसले गर्न सक्नेछ ।
- स्पष्टीकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि उमेर पुगेको भन्नाले १८ वर्ष उमेर पुगेको व्यक्ति सम्भन्नु पर्दछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम प्रतिनिधित्व गर्न सक्ने व्यक्तिका तर्फबाट गरिएका काम कारवाही करदाता स्वयंले गरेको मानिनेछ ।

परिच्छेद - ६

विवरण दाखिला सम्बन्धी व्यवस्था

२२. विवरण दाखिला गर्न आदेश दिन सक्ने: (१) यस ऐन बमोजिम कर बुझाउनु पर्ने दायित्व भएको व्यक्तिले कर विवरण नबुझाएमा वा विवरण दाखिला गर्दा व्यहोरा फरक पारी दाखिला गरेको भनी शंका गर्न सकिने आधार र कारण भएमा कर अधिकृतले आधार र कारण खोली कर विवरण दाखिला गर्न आदेश दिन सक्नेछ । त्यस्तो आदेश प्राप्त भएमा सम्बन्धित व्यक्तिले सो आदेश प्राप्त भएको मितिले एक महिना भित्र कर एकाइमा विवरण दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको म्याद भित्र विवरण दाखिला गर्न नसक्ने सम्बन्धित व्यक्तिले आधार र कारण खोली समयावधि थपको लागि निवेदन दिएमा कर अधिकृतले तीस दिन सम्मको समयावधि थप दिन सक्नेछ ।

२३. विवरण सच्याउन सकिने: यस परिच्छेद बमोजिमको कर विवरण दाखिला भईसकेपछि कुनै तथ्य सम्बन्धी वा गणितीय भूल भएको भन्ने लागेमा करदाताले पहिला विवरण दाखिल भएको मितिले तीन महिना भित्र यथार्थ, तथ्य र सही अंक सहितको अर्को विवरण पेश गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद - ७

कर दाखिला सम्बन्धी व्यवस्था

२४. कर दाखिला गर्नु पर्ने: (१) यस ऐन बमोजिम दाखिला गर्नु पर्ने कर ऐनको परिच्छेद ४ मा उल्लेख गरिएकोमा सोही समयमा र समय उल्लेख नभएको हकमा प्रत्येक आर्थिक वर्षको आश्विन मसान्त भित्र कर एकाइमा दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

(२) यस ऐन बमोजिम अग्रिम कर कट्टी गरी दाखिला गर्नु पर्ने कर , कर कट्टी भएको महिना पछिको महिनाको २५ गते भित्र कर एकाइमा दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

२५. कर दाखिलाको निस्सा दिनु पर्ने : करदाताले यस ऐन बमोजिम बुझाउनु पर्ने कर वा गैह्रकर राजश्व वा अन्य रकम बुझाए पछि करदातालाई तत्काल त्यसको निस्सा दिनु पर्नेछ ।

परिच्छेद - ८

कर फिर्ता र समायोजन

२६. कर फिर्ता सम्बन्धी व्यवस्था: (१) करदाताले यस ऐन बमोजिम कर बुझाउदा तिर्नु पर्ने भन्दा बढी कर दाखिला गरेकोमा सो कर रकम फिर्ता माग गर्न सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम फिर्ताको लागि निवेदन परेकोमा व्यहोरा साँचो देखिएमा कर अधिकृतले निवेदन परेको १ महिना भित्र माग बमोजिम फिर्ता दिने निर्णय गर्नु पर्नेछ ।
२७. कर समायोजन सम्बन्ध व्यवस्था: (१) करदाताले दफा २६ बमोजिम फिर्ता पाउने ठहरिएको रकम दाखिला गर्नुपर्ने कर रकममा समायोजन गर्न कर अधिकृत समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन परेकोमा व्यहोरा साँचो देखिएमा कर अधिकृतले निवेदन परेको १ महिना भित्र माग बमोजिम समायोजन गर्न आदेश दिनु पर्नेछ ।

परिच्छेद - ९

कर परीक्षण र कर निर्धारण

२८. कर परीक्षण र कर निर्धारण: (१) यस ऐन बमोजिम करदाताले विवरण पेश नगरेको वा पेश गरेको विवरणमा देहायका सबै वा कुनै काम कुरा भए गरेको देखिएमा कर अधिकृतबाट कर परीक्षण गरी कर निर्धारण गरिनेछ :
- (क) खातापाता, हरहिसाव वा अभिलेख दूरुस्त नदेखिएमा ।
- (ख) गलत वा भुट्टा कागजात /विवरण संलग्न गरेको देखिएमा ।
- (ग) यथार्थ कारोवार नदेखाएको विश्वास गर्नु पर्ने कारण भएमा ।
- (घ) कारोवारको आधारमा करको दायित्व कम देखाएकोमा ।

- (ड) करको दर फरक परेकोमा ।
- (च) कानून बमोजिम कर छुट वा मिनाहा हुन नसक्नेमा पनि सो को दावि गरेकोमा ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम कर निर्धारण गर्नु पर्ने देखिएमा करदातालाई आधार र कारण खुलाई आफ्नो स्पष्टीकरण पेश गर्न ३० दिनको सूचना दिनु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम सूचना प्राप्त भएकोमा करदाताले सूचनामा तोकिएको म्यादभित्र आफ्नो स्पष्टीकरण पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (४) कर अधिकृतले उपदफा (३) बमोजिम तोकिएको म्याद भित्र करदाताले स्पष्टीकरण पेश गरेमा सो समेतलाई आधार बनाई र स्पष्टीकरण पेश नगरेमा कानून बमोजिम कर निर्धारण गर्नु पर्नेछ
- (५) स्वयं कर निर्धारण गरी विवरण पेश गरेको मितिले चार वर्ष भित्र कर अधिकृतले पुनःकर निर्धारण वा संशोधित कर निर्धारण गर्नुपर्ने सन्तोषजनक आधार र कारण भएमा करदातालाई सफाइको मौका दिई त्यस्तो कर निर्धारण गर्न सक्ने छ ।

२९. कर निर्धारणको सूचना : (१) यस ऐन बमोजिम कर अधिकृतबाट कर निर्धारण भएकोमा बुझाउनु पर्ने कर रकम, स्थान, समय सीमा र बैंक खाता नम्बर समेत उल्लेख गरी करदातालाई कर निर्धारणको सूचना दिनु पर्नेछ ।

- (२) यस ऐन बमोजिमको कर दाखिला गर्दा निर्धारणको सूचना प्राप्त भए पछि करदाताले सो सूचनामा उल्लेखित स्थान र समय सीमा भित्र कर दाखिला गर्नु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम कर रकम बैंक दाखिला गरिएकोमा करदाताले त्यसको सम्बन्धित भौचर कर एकाइमा बुझाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद - १०

कर संकलन सम्बन्धी व्यवस्था

३०. कर संकलन सम्बन्धी व्यवस्था: (१) यस ऐन बमोजिम असुल उपर गर्नु पर्ने कर, ब्याज र शुल्क वापतको रकम करदाताले यस ऐनमा तोकिएको अवधिमा दाखिला नगरेमा कर अधिकृतले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको पूर्व स्वीकृति लिई देहाएको एक वा एक भन्दा बढी तरिका बमोजिम कर असुल गर्न सक्नेछ :
- (क) करदातालाई फिर्ता गर्नु पर्ने रकम भए त्यसमा कट्टा गरेर ।
- (ख) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार वा सरकारी स्वामित्वका संस्थाबाट करदाताले पाउने रकमबाट कट्टा गर्न लगाएर ।
- (ग) कुनै तेश्रो व्यक्तिले करदातालाई तिर्नु पर्ने रकम करदाताको पूर्व सहमति लिई कट्टा गरेर ।
- (घ) बैंक वा वित्तीय संस्थामा रहेको करदाताको रकमबाट कट्टा गर्न लगाएर ।
- (ङ) करदाताको कारोबार रोक्का गरेर ।
- (च) करदाताको चल तथा अचल सम्पत्ति माथि दावी वा कब्जा गरेर ।
- (छ) करदाताको सम्पत्ति एकै पटक वा पटक गरी तोकिए बमोजिम लिलाम बिक्रि गरेर ।
- (२) उपदफा (१) को खण्ड (६) बमोजिम लिलामको कारवाही सुरु भए पछि सो कारवाही समाप्त हुनु पुर्व कर दाखिला गर्न ल्याएमा बुझाउन बाँकी कूल रकमको थप पाँच प्रतिशत शुल्क सहित असुल गरिनेछ ।

- (३) लिलामबाट प्राप्त रकम करदाताले तिर्नु पर्ने कर रकम भन्दा बढी भएमा बढी भएजति रकम साठी दिन भित्र सम्बन्धित करदातालाई फिर्ता दिनु पर्नेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम रकम फिर्ता गर्दा निजले उपलब्ध गराएको बैंक खातामा जम्मा गरिदिनु पर्नेछ ।
- (५) यो ऐन लागु हुनु पूर्व निर्धारण भै भुक्तानी गर्न बाँकी रहेको कर तथा गैह्रकर राजश्व यसै दफा अनुसार असुल उपर गरिने छ ।
३१. किस्ताबन्दिमा कर असुली: कुनै खास करदातालाई विशेष परिस्थितिमा समयमा कर तिर्न सक्ने कारण भई सो कुराको निवेदन गर्न आएमा कर अधिकृतले जाँचबुझ गर्दा कारण सन्तोषजनक देखिएमा पर्चा खडागरी बढिमा एक वर्ष भित्र तीन किस्तामा कर दाखिला गर्न आदेश दिन सक्नेछ । तर ढिला बुझाए वापत यस ऐन बमोजिम लाग्ने ब्याज मिन्हा हुने छैन ।

परिच्छेद - ११

जरिवाना शुल्क र ब्याज

३२. जरिवाना लाग्ने : यस ऐनको पालना नगरी करको दायित्व घटाएमा कर अधिकृतले कर बिगोको दश प्रतिशत जरिवाना गर्न सक्नेछ ।
३३. ब्याज लाग्ने : यस ऐन बमोजिम दाखिला गर्नु पर्ने कर समयमा दाखिला नगरेमा तिर्नु बुझाउनु पर्ने रकममा वार्षिक ब्याज लाग्नेछ । त्यस्तो ब्याज सभाबाट निर्धारण भए अनुसार हुनेछ ।
३४. अभिलेख नराखेमा शुल्क लाग्ने : यस ऐन बमोजिम अभिलेख राख्नु पर्ने कर्तव्य भएका करदाताले अभिलेख नराखेमा रु.१०००/- शुल्क लाग्नेछ ।

३५. समयमा विवरण दाखिला नगरेमा शुल्क लाग्ने : यस ऐन बमोजिम विवरण दाखिला गर्नु पर्ने दायित्व भएका करदाताले समयमा विवरण दाखिला नगरेमा प्रति विवरण रु.१०००/- शुल्क लाग्नेछ ।
३६. भुट्टा विवरण दिएमा शुल्क लाग्ने : यस ऐन बमोजिम विवरण दाखिला गर्नु पर्ने दायित्व भएका करदाताले भुट्टा विवरण दाखिला गरी गरेको दायित्व घटाएमा फरक परेको कर रकम असुल गरी बराबर थप शुल्क लाग्नेछ ।
३७. ब्याज नलाग्ने : यस ऐन बमोजिम लाग्ने शुल्क, ब्याज र जरिवानामा पुनः ब्याज लाग्ने छैन ।

परिच्छेद - १२

पूर्वादेश र प्रशासकीय पुनरावलोकन

३८. पूर्वादेश माग गर्न सक्ने : (१) कुनै करदातालाई यस ऐन बमोजिम लगाइएको कर तथा दस्तुर उपर चित नबुझेमा प्रशासकीय अधिकृत समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन दिएकोमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले द्विविधा निराकरण गर्न पूर्वादेश जारी गरी करदातालाई सो पूर्वादेश उपलब्ध गराउने छ ।
- (३) उपदफा (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि अदालतमा विचाराधिन रहेको वा अदालतबाट निर्णय भैसकेको विषयमा यस दफा बमोजिम पूर्वादेश जारी गर्न सकिने छैन ।
- (४) उपदफा (१) बमोजिमको पूर्वादेश अदालतको आदेशबाट अन्यथा नभएमा कायम रहने छ ।
३९. प्रशासकीय पुनरावलोकन हुन सक्ने : यस ऐन बमोजिमका देहायको निर्णय माथि प्रशासकीय पुनरावलोकन हुन सक्नेछ :

- (क) कर अधिकृतले गरेको कर निर्धारण, पुनः कर निर्धारण र संशोधित कर निर्धारण सम्बन्धी निर्णय ।
- (ख) यस ऐन बमोजिम लागने वा लागेको कर र गैह्रकर राजश्व तथा अन्य दस्तुर, शुल्क व्याज सम्बन्धी निर्णय ।

४०. प्रशासकीय पुनरावलोकनको प्रक्रिया : (१) यस ऐन बमोजिमको कर निर्धारणको निर्णय उपर चित्त नबुभ्ने करदाताले सो निर्णय भएको मितिले ३० दिन भित्र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि परेको निवेदन माथि ६० कार्यदिन भित्र कारवाही र किनारा गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद - १३

पुनरावेदन

४१. उजुरी नलाग्ने : यस ऐन बमोजिम प्रशासकीय पुनरावलोकन गर्न सकिने विषयमा त्यस्तो पुनरावलोकन नभई कुनै अदालतमा कुनै उजुर लाग्ने छैन ।

४२. पुनरावेदन दिन सक्ने : (१) प्रशासकीय पुनरावलोकनको निर्णय भएकोमा सो मितिले र प्रशासकीय पुनरावलोकन नहुने विषयमा कारण परेको मितिले चित्त नबुभ्ने पक्षले ६० दिनभित्र सम्बन्धित जिल्ला अदालतमा पुनरावेदन दिन सक्नेछ ।

- (२) जिल्ला अदालतले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

परिच्छेद - १४

गौहकर राजश्व

४३. सेवा शुल्क तथा दस्तुर : दुहवी नगरपालिकाले नेपालको सविधानको अनुसूची ८ बमोजिमका क्षेत्र र विषयमा आफूले पुऱ्याएको सेवा बापत सेवा शुल्क तथा दस्तुर लगाई उठाउन सक्नेछ ।
४४. पर्यटक शुल्क : (१) दुहवी नगरपालिकाकाले आफैं निर्माण गरेको पार्क, बगैँचा, वनभोज स्थल जस्ता पर्यटकीय स्थल, पर्यटन व्यवसाय र पर्यटकीय क्रियाकलापहरुमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरुबाट पर्यटन शुल्क लगाइ उठाउन सक्नेछ । पर्यटकीय क्षेत्रमा उपलब्ध गराएको सेवाको लागत संचालन र सम्भार खर्चलाई आधार मानि पर्यटन शुल्क लगाउनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) मा जनु सुकै करु लेखिएको भएतापनि दुहवी नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र पर्यटक प्रवेश गरेको आधारमा पर्यटन शुल्क लगाउने छैन ।
४५. सवारी साधन पार्किङ शुल्क : दुहवी नगरपालिकाकाले आफूले निर्माण वा व्यवस्था गरेको सवारी साधन पार्किङ स्थलमा सवारी साधन पार्किङ शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ । तर नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारले निर्माण गरेका राष्ट्रिय र प्रदेश स्तरका राजमार्गको छेउ छाउ वा पेटिमा पार्किङ शुल्क उठाउन सक्ने छैन ।
४६. बहाल बिटौरी शुल्क : दुहवी नगरपालिकाकाले आफ्नो नाममा रहको, सार्वजनिक र ऐलानी जग्गा र त्यस्ता जग्गामा रहेका पोखरी, हाट बजार, प्रदर्शनि स्थल र ती ठाउँमा राख्न अस्थायी अनुमति दिएका पसलहरुमा बहाल बिटौरी शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ ।
४७. जडीबुटी, कवाडी र जीवजन्तु शुल्क दुहवी नगरपालिकाको आफ्नो क्षेत्र भित्र उत्पादन भई निकासी हुने र बाहिरबाट पैठारी भई आउने नेपाल सरकारबाट रोक लगाएका बाहेकका जडीबुटीहरु, जिवित जीव जन्तु तथा मरेका जीव जन्तुका अंग प्रत्यङ्गहरु र उद्योगहरुबाट निस्कने र

अन्यत्रबाट संकलन गरिएका कवाडी वेस्टेज चिज वस्तुहरुको निकासी पैठारी कारोवारमा जडीबुटी, कवाडी र जीवजन्तु शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ ।

स्पष्टीकरण : यस दफाको प्रयोजनको लागि “कवाडी” भन्नाले हल्का पेय पदार्थका बोतल, क्रेट, अण्डा र दूध ओसार पोसार गर्ने क्रेट, पुराना ग्यास सिलिण्डर, औद्योगिक वस्तु उत्पादन भई बाकी रहन गएको टुक्रा टुक्राहरु, मुल वस्तु उत्पादन हुदा विग्रिएका वस्तुहरु, प्रयोग भइसकेका बोरा, प्लाष्टिक लगायतका एक पटक प्रयोग भई पुनः सोही प्रयोजनका लागि उपयोग हुन नसक्ने चिज, वस्तु, सामानहरु, वा राजश्व परामर्श समितिले कवाडी भनी तोकिएका अन्य मालसामान वा वस्तु सम्भन्नु पर्छ ।

४८. डुंगा परिवहन (वोटिङ्ग सेवा) शुल्क : दुहवी नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र रहेका नदी,तलाउ र पोखरीहरुमा मनोरञ्जनका लागि संचालन भएका डुंगा परिवहन (वोटिङ्ग सेवा)मा शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ
४९. सडक मर्मत शुल्क : दुहवी नगरपालिकाले तोकेको क्षेत्र भित्र प्रवेश गर्ने सवारी साधनहरुबाट नगरसभाबाट निर्णय गरी तोकेको दर रेट अनुसार सडक मर्मत शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ ।
५०. सरसफाई शुल्क : दुहवी नगरपालिकाको क्षेत्र भित्र प्रवेश गर्ने विदेशी नम्बर प्लेट भएका सवारी साधनहरुबाट नगरसभाले निर्णय गरी तोकेको दर रेट अनुसार सरसफाई शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ । तर सरकारी र कुटनीतिक नियोगका सवारी साधनमा यस्तो शुल्क लाग्ने छैन ।
५१. पूर्वाधार निर्माण तथा उपयोग शुल्क : दुहवी नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र आफूले निर्माण गरेको पूर्वाधारहरुमा नगरसभाबाट निर्णय गरी तोकेको दर रेट अनुसार शुल्क लगाई उठाउन सक्नेछ ।
५२. अन्य शुल्क लगाउन सक्ने : (१) दुहवी नगरपालिकाले अनुसूची ४ मा उल्लेखित विषयहरु र क्षेत्रहरुमा तत् तत् विषयका सेवा शुल्कहरु लगाई उठाउन सक्नेछ ।

- (२) स्थानीय सरकारले संविधान र अन्तर सरकारी वित्तीय व्यवस्थापन ऐन २०७४ को विपरित नहुने गरी आफूले प्रदान गरेको सेवा, सुविधा र व्यवस्थापन गरेका थप वा नयाँ क्षेत्र वा विषयमा शुल्क लगाउन सक्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम सेवा शुल्क लगाउने वा त्यसको दरमा हेरफेर गरेको कुराको विवरण स्थानीय सरकारले त्यस्तो निर्णय भएको मितिले सात कार्य दिनभित्र नगरसभाको बैठक चलेको समयमा सभामा र त्यस्तो बैठक नचलेका समयमा त्यसपछि वस्ने सभाको पहिलो बैठकमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
५३. छुट वा मिनाहा: (१) दुहवी नगरपालिकाले खास अवस्थामा यस ऐन बमोजिम लाग्ने वा लागेको गैह्रकर राजश्वमा आधार र कारण खुलाई आंशिक वा पूर्णरूपमा छुट दिन वा मिनाहा गर्न सक्नेछ । यसरी छुट दिँदा समान अवस्थाका सबै करदातालाई समान व्यवहार गरिनेछ ।
- (२) नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारले कुनै परियोजना वा विकास कार्यका लागि खास सामाग्री, कारोवारमा कर नलाग्ने व्यवस्था गरेकोमा स्थानीय सरकारले तत् तत् सरकारसँग समन्वय गरी कर छुट सम्बन्धी सो व्यवस्थाको पालना गर्ने गराउने छ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम गैह्रकर राजश्वमा छुट वा मिनाहा दिएको विवरण नगर सभाको बैठक चलेको समयमा सोहि सभामा र नगर सभाको बैठक नचलेको समयमा त्यस पछि वस्ने नगर सभाको पहिलो बैठकमा पेश गर्नु पर्ने छ ।

परिच्छेद - १५

समन्वय सम्बन्धी व्यवस्था

५४. नेपाल सरकारसँग समन्वय : (१) दुहवी नगरपालिकाले संघीय कानून वा यस ऐन बमोजिम असूल उपर गर्ने कर गैह्रकर राजश्व असूल गर्न एकद्वार प्रणाली अपनाउन सक्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिमको एकद्वार प्रणाली अपनाउन स्थानीय सरकार वा स्थानीय सरकारले अधिकार सुम्पेको अधिकृत वा कर अधिकृतले नेपाल सरकार वा नेपाल सरकारले सो प्रयोजनका लागि अधिकार सुम्पेको अधिकृतसँग समन्वय गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।
- (३) दुहवी नगरपालिकाले नेपालको संविधानको साभा सूचीमा रहेका विषयसँग सम्बन्धित कर वा गैह्रकर राजश्वका आधार र दर वा कर प्रशासनका सम्बन्धमा नेपाल सरकारसँग समन्वय गर्न सक्नेछ ।
- (४) उपदफा (२) र (३) बमोजिमको व्यवस्था अन्तर्गत समन्वय गरी टुंगोमा पुगेका विषयहरु यस ऐनमा परे सरह मानिने छ र ती व्यवस्थाका हकमा यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सोही अनुसार कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।

५५. प्रदेश सरकारसँग समन्वय: (१) दुहवी नगरपालिकाले प्रदेश कानून वा यस ऐन बमोजिम असुल उपर गर्नु पर्ने कर वा गैह्रकर राजश्व असुल गर्न एकद्वार प्रणाली अपनाउन सक्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिमको एकद्वार प्रणाली अपनाउन स्थानीय सरकार वा स्थानीय सरकारले अधिकार सुम्पेको अधिकृत वा कर अधिकृतले नेपाल सरकार वा नेपाल सरकारले सो प्रयोजनका लागि अधिकार सुम्पेको अधिकृतसँग समन्वय गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।
- (३) दुहवी नगरपालिकाले संविधानको साभा सूचीमा रहेका विषयसँग सम्बन्धित कर वा गैह्र कर राजश्वका आधार वा दर वा कर प्रशासनका सम्बन्धमा प्रदेश सरकारसँग समन्वय गर्न सक्नेछ ।
- (४) उपदफा (२) र (३) बमोजिमको व्यवस्था अन्तर्गत समन्वय गरिएका विषयहरु यस ऐनमा परे सरह मानिनेछ र ती

व्यवस्थाका हकमा यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि सोही अनुसार कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।

५६. केन्द्रीय बैंकसँग समन्वय : दुहवी नगरपालिकाले कर र गैह्रकर राजश्व संकलनका सम्बन्धमा केन्द्रीय बैंक (नेपाल राष्ट्र बैंक) सँग समन्वय गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।
५७. अन्य निकाय,कार्यालय र संस्थासँग समन्वय : दुहवी नगरपालिका वा सो को कुनै अधिकृतले कर तथा गैह्रकर राजश्वसँग सम्बन्धित विषयमा नेपाल सरकार र प्रदेश सरकार अन्तर्गतका सरकारी निकाय, बैंक वा संस्थासँग समन्वय गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद - १६

राजश्व प्रस्ताव तर्जुमा तथा सूचना सम्बन्धी व्यवस्था

५८. राजश्व सम्बन्धी नयाँ प्रस्ताव : दुहवी नगरपालिकाले कर तथा गैह्रकर सम्बन्धी नयाँ कर प्रस्ताव तयार गर्दा सरोकारवालासँग परामर्श गर्नुपर्नेछ ।
५९. सूचना सार्वजनिक गर्नु पर्ने : (१) यस कानून बमोजिम स्थानीय सरकारले लगाएको कर र गैह्रकर राजश्व उठाउने कार्यालयको प्रमुखले सो कर र राजश्वका दर र त्यसमा भएको हेरफेर सम्बन्धी सूचना सर्व साधारणको लागि सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ ।
- (२) स्थानीय सरकारले उपदफा (१) बमोजिमका कर, राजश्वका दर र त्यसमा भएको हेर फेर समेत मिलाई स्थानीय सरकारको वेवसाइटमा राख्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
- (३) स्थानीय सरकारले कर र राजश्वका दर र हेरफेर सम्बन्धी विवरण केन्द्रिय सूचना प्रणालीमा समेत राख्ने प्रयोजनका लागि नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय वा सो मन्त्रालयले तोकेको कार्यालयलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद - १७

विविध

६०. विद्युतीय माध्यमको प्रयोग गर्न सक्ने : यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखेको भए तापनि स्थानीय सरकारले विद्युतीयमाध्यम (अनलाइन) बाट करदातालाई सूचना दिने, करदाताले आफ्नो विवरण र प्रमाण पेश गर्ने, कर लगाएको तिर्नु बुझाउनु पर्ने रकम दाखिला गर्ने एवं कर वा त्यस्तो रकम बुझाएको रसिद दिने लगायतका कर सम्बन्धी अन्य काम कारवाही गर्न सकिने व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।
६१. करचुक्ता प्रमाण-पत्र : (१) नगरपालिकाले लगाएको कर, शुल्क र दस्तुर करदाताले बुझाई सकेपछि अनुसूची-६ बमोजिमको कर चुक्ता प्रमाणपत्र नगरपालिकाबाट प्रदान गरिने छ । यस्तो प्रमाणपत्र पाउनको लागि करदाता वा निजको प्रतिनिधिले अनुसूची-५ बमोजिमको दरखास्त पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (२) नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट करदातालाई कर चुक्ता प्रमाणपत्र दिँदा स्थानीय तहबाट जारी गरेको कर चुक्ता प्रमाणपत्र पेश भए पछि मात्र करचुक्ता तथा कर क्लियरेन्स प्रमाण पत्र दिने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
- (३) औद्योगिक प्रतिष्ठानहरूले यस दफा अनुसार कर चुक्ता प्रमाण पत्रका लागि आवेदन पेश गर्दा औद्योगिक ब्यवसाय ऐन २०७६ को उप दफा ५४ अनुसार ब्यावसायिक सामाजिक जिम्मेवारी वापत खर्च गर्नु पर्ने रकमको कार्यक्रम स्वीकृत तथा खर्च भएको विवरण समेत संलग्न गर्नु पर्नेछ ।
६२. अनुसूचीमा हेरफेर : नगरपालिकाले यस ऐनको अनुसूचीमा आवश्यक हेरफेर गर्न सक्नेछ र त्यसरी गरिएको हेरफेरको सूचना सभाको बैठक वसेको भए बैठकमा र तत्काल बैठक नबसेको भए त्यस पछि वस्ने सभाको पहिलो बैठकमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

६३. कागजातको ढाँचा : (१) यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको निर्देशिकामा उल्लेख नभएको वा नतोकिएको कुनै विवरण, ढाँचा, तरीका वा जानकारी सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न उपयुक्त देखिएमा स्थानीय सरकारले आदेश वा सूचना जारी गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमका आदेश वा सूचना सर्वसाधारणको जानकारीको लागि स्थानीय सरकारको कार्यालय सूचना पाटी, वेबसाइट र स्थानीय पत्रपत्रिकाको माध्यमबाट उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

६४. सूचना तामेली रित पुगेको मानिने : (१) यस ऐन बमोजिम दिनु पर्ने म्याद, सूचना वा कागजात देहाय बमोजिम बुझाए वा पठाएमा सम्बन्धित व्यक्तिलाई बुझाएको वा दिइएको मानिनेछ :

(क) सम्बन्धित व्यक्तिलाई नै बुझाएको,

(ख) निजको परिवारको उमेर पुगेको सदस्यलाई बुझाएको,

(ग) निजको कानून व्यवसायी वा लेखापाललाई बुझाएको,

(घ) नावालिगको हकमा संरक्षक वा माथवर व्यक्तिलाई बुझाएको,

(ङ) कार्यालय, संस्था वा निकायको हकमा प्रबन्धक वा प्रशासकीय प्रमुखलाई बुझाएको,

(च) करदाताको ठेगानामा हुलाकबाट रजिष्ट्री गरी पठाएको ।

(२) कर इकाइको अधिकृतको नाम पद खुल्ने गरी दस्तखत गरिएको कम्प्युटर प्रविधिबाट इनस्क्रीप्ट वा इनकोड गरिएको, छाप लगाएको वा सो कागजातमा लेखी यस ऐन बमोजिम जारी गरिएको ,तामेली गरिएको वा दिइएको कागजातलाई रितपूर्वकको मानिनेछ ।

६५. कागजातको अभिलेख राख्ने : (१) यस ऐन बमोजिम कर बुझाउनु पर्ने दायित्व भएको प्रत्येक व्यक्ति वा करदाताले देहाय बमोजिमका आवश्यक कागजातहरु सुरक्षित गरी राख्नु पर्नेछ :
- (क) यस ऐन बमोजिम दुहवी नगरपालिकामा पेश गर्नु पर्ने कागजात र सोलाई पुष्ट्याई गर्ने सूचना तथा कागजात ।
- (ख) कर निर्धारण गर्न सघाउ पुऱ्याउने कागजातहरु ।
- (ग) खर्च कट्टी गर्नु पर्ने भए सोलाई पुष्ट्याई गर्ने कागजातहरु
- (२) दुहवी नगरपालिकाको कार्यपालिकाले लिखित रुपमा सूचना जारी गरी अन्यथा तोकेकोमा बाहेक यस दफा बमोजिमका कागजातहरु सम्बन्धित आर्थिक वर्ष समाप्त भएको कम्तिमा ४ वर्षको अवधिसम्म सुरक्षित राख्नु पर्नेछ ।
६६. अदालतलाई भए सरहको अधिकार हुने : यस ऐनको प्रयोजनको लागि नगर कार्यपालिकाको अधिकार प्राप्त अधिकृतलाई सम्बन्धित व्यक्तिलाई भिकाउने ,बयान गराउने प्रमाण बुझ्ने र लिखतहरु पेश गर्न लगाउने सम्बन्धमा प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम अदालतलाई भए सरहको अधिकार हुनेछ
६७. आदेश वा निर्देशन दिन सक्ने : संघीय र प्रदेश सरकारले कर प्रशासनलाई प्रभावकारी बनाउन नेपालको संविधान र संघीय तथा प्रदेश सरकारको कर सम्बन्धी कानून र यो ऐनको प्रावधानलाई कार्यान्वयन गर्न गराउन आवश्यक आदेश वा निर्देशन दिन सक्नेछ । यस्तो आदेश वा निर्देशन पालना गर्नु नगर कार्यपालिकाको कर्तव्य हुनेछ ।
६८. कर अधिकृतको परिचय पत्र : कर एकाइमा काम गर्ने प्रत्येक कर अधिकृत र अन्य कर्मचारीले परिचय पत्र आफ्नो साथमा राख्ने काम गर्ने समयमा लगाउने र कर्तव्य पालनाको सिलसिलामा परिचय पत्र सम्बन्धित व्यक्तिलाई देखाउनु पर्नेछ ।

६९. विभागीय कारवाही र सजाय हुने : (१) कर अधिकृत वा कर प्रशासनसँग सम्बन्धित कुनै कर्मचारीले कर तिर्नु बुझाउनु पर्ने दायित्व भएको व्यक्ति वा करदातालाई हानि नोक्सानी पुऱ्याउने, करको दायित्व घटीबढी गर्ने, समान अवस्थामा करदाता बीच असमान व्यवहार गर्ने, कुनै करदातालाई अनुचित फाइदा पुऱ्याउने वा करदाताबाट आफ्नो वा अरु कसैको निजी स्वार्थ पूर्ति गर्ने उद्देश्यले कुनै काम गरेमा वा कानून बमोजिम गर्नु पर्ने काम समयमा नगरी जानि जानि दुःख वा हैरानी दिएमा सम्बन्धित व्यक्तिले स्थानीय सरकारको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष उजुर गर्न सक्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम उजुर परेमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले आवश्यक छानविन गरी सम्बन्धित कर्मचारीको सेवा सम्बन्धी कानून बमोजिम आफूलाई कारवाही गर्ने अधिकार भएको विषयमा आफैले विभागीय कारवाही गर्ने र कारवाही गर्ने अधिकार नभएको विषयमा विभागीय कारवाहीको लागि अधिकार प्राप्त अधिकारी समक्ष रायसाथ पेश गर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम छानविन गर्दा प्रचलित कानून बमोजिम अनुचित कार्य गरेको कुरा खुल्न आएमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले आवश्यक कारवाही गर्न सक्नेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम छानविन र कारवाही गर्दा प्रमाण नष्ट हुन सक्ने अवस्था भएमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले त्यस्तो कर अधिकृत वा अन्य कर्मचारीलाई सम्बन्धित सेवा सम्बन्धी कानून बमोजिम निलम्बन गर्न सक्नेछ ।
- (५) उपदफा (२) बमोजिम छानविन गर्ने अवधी भर सो अधिकृतलाई कर अधिकृतको जिम्मेवारीबाट अलग राखिने छ ।

(६) उपदफा (३) बमोजिमको छानविन गर्ने र कर अधिकृतको जिम्मेवारीबाट अलग राख्ने अवधि तीन महिना भन्दा बढी हुने छैन ।

(७) निलम्बनमा परेको कर अधिकृत वा अन्य कर्मचारीले सो अवधि भर कर्मचारीको सेवा सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिमको तलब पाउने ।

७०. पुरस्कृत गर्न सक्ने : (१) दुहवी नगरपालिकाको यथार्थपरक र विश्वसनीय रूपमा तथा कानूनले तोकेको म्याद भित्र कर विवरण बुझाउने, लागेको कर दाखिला गर्ने र कर अधिकृतले अनुरोध गरेका सूचना उपलब्ध गराउने तीन जना करदातालाई प्रत्येक वर्ष पुरस्कार दिने व्यवस्था गर्न सक्ने छ ।

उपदफा (१) बमोजिम दिइने पुरस्कार सम्बन्धी अन्य व्यवस्था दुहवी नगरपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

७१. म्याद, हदम्याद नजाने : यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएका भएतापनि यस ऐन बमोजिम म्याद वा हद म्याद गणना गर्दा देहायको अवधि बाहेक गरी गणना गरिनेछ :

(क) अदालतबाट स्थगन वा कर अधिकृत वा अन्य सरकारी निकायबाट रोक्का वा स्थगन भएको अवधि,

(ख) पुनरावेदन गरेकोमा पुनरावेदन तहको अन्तिम निर्णय भएको जानकारी प्राप्त नभएसम्मको अवधि ।

७२. निर्देशिका वा दिग्दर्शन (म्यानुयल) बनाउने अधिकार : यस ऐन बमोजिमको काम प्रभावकारी रूपमा गर्न स्थानीय सरकार वा सो सरकारले अख्तियारी दिएको अधिकारीले आवश्यक निर्देशिका वा दिग्दर्शन बनाउन सक्नेछ ।

अनुसूची-१

(दफा १० उपदफा (४) को (घ) सगँ सम्बन्धित)
ह्रासकट्टी दर

सम्पत्ति कर मूल्यांकन प्रयोजनका लागि संरचना घरका ह्रासकट्टी गर्ने दर ।

संरचनाको आयु वर्षको तालिका	संरचनाको घरको किसिम	ह्रासकट्टी %
१-३	पक्की, इटा वा तुंगामा फ्रेम स्ट्रक्चर, सिमेन्टको छत ढलान भएको	५%
३-६	पक्की, इटा वा तुंगामा फ्रेम स्ट्रक्चर, सिमेन्टको छत ढलान भएको	१०%
६-९	पक्की, इटा वा तुंगामा फ्रेम स्ट्रक्चर, सिमेन्टको छत ढलान भएको	२०%
९-१२	पक्की, इटा वा तुंगामा फ्रेम स्ट्रक्चर, सिमेन्टको छत ढलान भएको	२५%
१२-१५	पक्की, इटा वा तुंगामा फ्रेम स्ट्रक्चर, सिमेन्टको छत ढलान भएको	३०%
१५-१८	पक्की, इटा वा तुंगामा फ्रेम स्ट्रक्चर, सिमेन्टको छत ढलान भएको	३५%
१८-२१	पक्की, इटा वा तुंगामा फ्रेम स्ट्रक्चर, सिमेन्टको छत ढलान भएको	४०%
२१-२४	पक्की, इटा वा तुंगामा फ्रेम स्ट्रक्चर, सिमेन्टको छत ढलान भएको	५०%

२४-२७	पक्की, इटा वा हुंगामा फ्रेम स्ट्रक्चर, सिमेन्टको छत ढलान भएको	५५%
२७-३०	पक्की, इटा वा हुंगामा फ्रेम स्ट्रक्चर, सिमेन्टको छत ढलान भएको	६०%
३०-३३	पक्की, इटा वा हुंगामा फ्रेम स्ट्रक्चर, सिमेन्टको छत ढलान भएको	६५%
३३-३६	पक्की, इटा वा हुंगामा फ्रेम स्ट्रक्चर, सिमेन्टको छत ढलान भएको	७०%
३६-४०	पक्की, इटा वा हुंगामा फ्रेम स्ट्रक्चर, सिमेन्टको छत ढलान भएको	७५%
४०-४३	पक्की, इटा वा हुंगामा फ्रेम स्ट्रक्चर, सिमेन्टको छत ढलान भएको	८०%
४३-४६	पक्की, इटा वा हुंगामा फ्रेम स्ट्रक्चर, सिमेन्टको छत ढलान भएको	८५%
४६-५०	पक्की, इटा वा हुंगामा फ्रेम स्ट्रक्चर, सिमेन्टको छत ढलान भएको	९०%

संरचनाको आयु वर्षको तालिका	संरचनाको घरको किसिम	हासकट्टी %
१-३	पक्की, इटा वा हुंगामा माटोको जोडाइ, आर. सि. सि. वा सिमेन्ट जोडाई र जस्ताको छाना भएको	७%
३-६	पक्की, इटा वा हुंगामा माटोको जोडाइ, आर. सि. सि. वा सिमेन्ट जोडाई र जस्ताको छाना भएको	१५%

६-९	पक्की, इटा वा ढुंगामा माटोको जोडाइ, आर. सि. सि. वा सिमेन्ट जोडाई र जस्ताको छाना भएको	३०%
९-१२	पक्की, इटा वा ढुंगामा माटोको जोडाइ, आर. सि. सि. वा सिमेन्ट जोडाई र जस्ताको छाना भएको	४०%
१२-१५	पक्की, इटा वा ढुंगामा माटोको जोडाइ, आर. सि. सि. वा सिमेन्ट जोडाई र जस्ताको छाना भएको	५०%
१५-१८	पक्की, इटा वा ढुंगामा माटोको जोडाइ, आर. सि. सि. वा सिमेन्ट जोडाई र जस्ताको छाना भएको	६०%
१८-२१	पक्की, इटा वा ढुंगामा माटोको जोडाइ, आर. सि. सि. वा सिमेन्ट जोडाई र जस्ताको छाना भएको	६५%
२१-२३	पक्की, इटा वा ढुंगामा माटोको जोडाइ, आर. सि. सि. वा सिमेन्ट जोडाई र जस्ताको छाना भएको	७५%
२३-२५	पक्की, इटा वा ढुंगामा माटोको जोडाइ, आर. सि. सि. वा सिमेन्ट जोडाई र जस्ताको छाना भएको	९०%

संरचनाको आयु वर्षको तालिका	संरचनाको घरको किसिम	हासकटी %
१-३	पक्की इटा वा ढुंगामा माटो जोडाइमा जस्ता वा टायल वा खरको छाना	९%
३-६	पक्की इटा वा ढुंगामा माटो जोडाइमा जस्ता वा टायल वा खरको छाना	२०%

६-९	पक्की इटा वा हुंगामा माटो जोडाइमा जस्ता वा टायल वा खरको छाना	४०%
९-१२	पक्की इटा वा हुंगामा माटो जोडाइमा जस्ता वा टायल वा खरको छाना	६०%
१२-१५	पक्की इटा वा हुंगामा माटो जोडाइमा जस्ता वा टायल वा खरको छाना	८०%
१५-२०	पक्की इटा वा हुंगामा माटो जोडाइमा जस्ता वा टायल वा खरको छाना	९०%
१-३	टिनको छाना, घेरावारा प्रयोग भएका भवनहरु तथा ट्रष्टहरु	१०%
३-६	टिनको छाना, घेरावारा प्रयोग भएका भवनहरु तथा ट्रष्टहरु	२०%
६-९	टिनको छाना, घेरावारा प्रयोग भएका भवनहरु तथा ट्रष्टहरु	४०%
९-१२	टिनको छाना, घेरावारा प्रयोग भएका भवनहरु तथा ट्रष्टहरु	६०%
१२-१५	टिनको छाना, घेरावारा प्रयोग भएका भवनहरु तथा ट्रष्टहरु	८०%
१५-१८	टिनको छाना, घेरावारा प्रयोग भएका भवनहरु तथा ट्रष्टहरु	९०%
१८-२०	टिनको छाना, घेरावारा प्रयोग भएका भवनहरु तथा ट्रष्टहरु	९०%

अनुसूची-२

(परिच्छेद ४ दफा १७ को ९(क) सँग सम्बन्धित

छुटसंग सम्बन्धित

विषय	छुट
७५ प्रतिशत वा सो भन्दा माथि खर्च गर्ने औद्योगिक प्रतिष्ठानहरूका लागि लाग्ने व्यवसाय करमा	२० प्रतिशत
६० प्रतिशत देखि ७५ प्रतिशत सम्म खर्च गर्ने औद्योगिक प्रतिष्ठानहरूका लागि लाग्ने व्यवसाय करमा	१० प्रतिशत

अनुसूची-३

(परिच्छेद ४ दफा १७ को ९(ख) सँग सम्बन्धित)

थप शुल्क सँग सम्बन्धित

विषय	थप शुल्क
४० प्रतिशत देखि ५० प्रतिशत सम्म खर्च गर्नेको हकमा	२५ प्रतिशत
३० प्रतिशत देखि ४० प्रतिशत सम्म खर्च गर्नेको हकमा	३५ प्रतिशत
२० प्रतिशत देखि ३० प्रतिशत सम्म खर्च गर्नेको हकमा	५५ प्रतिशत
१० प्रतिशत देखि २० प्रतिशत सम्म खर्च गर्नेको हकमा	६५ प्रतिशत
१० प्रतिशत भन्दा कम खर्च गरेका वा खर्च नगरेकाहरूको हकमा	७५ प्रतिशत

अनुसूची - ४

(दफा ५२ को उपदफा (१)सँग सम्बन्धित)

स्थानीय सरकारले शुल्क लगाइ उठाउन सक्ने
अन्य विषय र क्षेत्रहरु

१. खानेपानी, धारा, पोखरी र घाट
२. बिजुली
३. टेलिफोन
४. वातावरण, फोहरमैला व्यवस्थापन, सरसफाई र ढल व्यवस्थापन
५. शौचालय, स्नान गृह
६. सार्वजनिक पार्क
७. हाटबजार
८. पशु बधशाला
९. अतिथि गृह र छात्रवास
१०. अचल सम्पत्ति मूल्यांकन तथा विभिन्न सिफारिसहरुको शुल्क ११. मर्मत सुधार (आफूले निर्माण गरेका यस अनुसूचीमा उल्लिखित साधन र सुविधाको मर्मत सुधारमा लाग्ने खर्च सम्बन्धी) ।

अनुसूची - ५

(दफा ६१ सँग सम्बन्धित)

कर चुक्ता प्रमाण पत्रको दरखास्त फारम

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू ,
दुहवी नगरपालिका, सुनसरी ।

विषय:- कर चुक्ता प्रमाणपत्र पाऊँ ।

महोदय, मैले/ हामीले नगरपालिकामा बुझाउनु पर्ने तपसिल बमोजिमको कर, दस्तुर र शुल्क यस नगरपालिकाको राजश्व एकाइ/.....नं.वडा कार्यालयमा बभुआई सकेको हुँदा कर चुक्ता प्रमाण पत्र प्रदान गर्नु हुन अनुरोध गर्दछु/छौं ।

करको विवरण:-

करको विवरण	आ.व.	करको विवरण	आ.व.	करको विवरण	आ.व
सम्पत्ति कर		घर बहाल कर		सवारी साधन कर	
भूमिकर		मनोरञ्जन कर			
व्यवसाय कर		विज्ञापन कर			

माथि लेखिए बमोजिमको विवरण साँचो हो भुट्टा ठहरे कानून बमोजिम सहूँला बुझलाउँला ।

विवरण पेश गर्नेको दस्तखत :-

नाम थर :-

ठेगाना :-

मिति :-

मोबाईल नं.:-

माथि उल्लेखित कर, दस्तुर र शुल्क भुक्तानी गरि सकेको व्यहोरा प्रमाणित गर्दछु ।

(१) ..... नं. वडा कार्यालयको तर्फबाट

(२) राजश्व इकाईको तर्फबाट

वडा सचिव

इकाई प्रमुख

दस्तखत :-

दस्तखत :-

श्री .....

श्री

.....

अनुसूची-६
(दफा ६१ सँग सम्बन्धित)
दुहवी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
दुहवी ,सुनसरी
प्रदेश नं. १, नेपाल

प.सं.
च.नं.

मिति :- .....

विषय :- कर चुक्ता प्रमाण-पत्र

श्री .....

दुहवी नगरपालिका वडा नं. ...., सुनसरी ।

प्रस्तुत विषयमा तपाईंले मिति .....मा पेश गरेको विवरण अनुसार यस नगरपालिकामा बुझाउनु पर्ने कर, दस्तुर र शुल्क बुझाएको देखिएकोले आ.व.....को लागि यो कर चुक्ता प्रमाण-पत्र प्रदान गरिएको छ ।

.....

(प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत)

आज्ञाले
विनोद कुमार न्यौपाने
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
दुहवी नगरपालिका